

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2007. december 5.)

a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség európai évét (2007) nyomon követő lépésekről

(2007/C 308/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

Emlékeztetve arra, hogy:

1. a különösen az EK-Szerződés 2., 3. és 13. cikkében foglalt megkülönböztetésmentesség és egyenlő bánásmód az Európai Unió alapvető elveit képezik, amelyeket az Európai Unió valamennyi szakpolitikájában figyelembe kell venni;
2. az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikke elismeri a különféle indokok alapján való megkülönböztetés tilalmát, és hogy a Charta 23. cikke elismeri, hogy a férfiak és nők közötti egyenlőséget minden területen biztosítani kell;
3. a 2005–2010. évi szociálpolitikai menetrend, amely kiegészíti és támogatja a lisszaboni stratégiát, kulcsszerepet játszik a gazdasági növekedés szociális dimenziójának előmozdításában, beleértve a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőséget is, amely a szociálisan befogadó jellegű társadalom megvalósításának eszköze;
4. a Progress program ⁽¹⁾ támogatja a megkülönböztetésmentesség elvének hatékony végrehajtását és elősegíti annak valamennyi közösségi politikába való beépítését azzal, hogy elősegíti a jelenség jobb megértését, támogatja a jogszabályok végrehajtását, felkelti a figyelmet és fejleszti a kulcsfontosságú európai szintű hálózatok kapacitásait;
5. a Bizottság az „Egyenlőség és megkülönböztetésmentesség a kibővített Európai Unióban” című 2004. évi zöld könyvre adott válaszokra építve keretstratégiát fogadott el, amely az utóbbi három év során meghatározta a megkülönböztetés elleni uniós szintű fellépést;

6. a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumnak az Európai Tanács általi, 2006. márciusi elfogadásával, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó ütemterv elfogadásával a tagállamok és a Bizottság elkötelezte magát arra, hogy mind európai, mind nemzeti szinten végrehajtsa a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikákat és intézkedéseket.

Figyelembe véve, hogy:

1. az egyenlőség előmozdításában és a megkülönböztetés elleni küzdelemben – a többek között az egyenlőségre vonatkozó jogszabályok elfogadásának és az egyenlőséggel foglalkozó nemzeti szervek felállításának köszönhetően – elért jelentős előrehaladás ellenére a nem, faj, etnikai hovatartozás, életkor, fogyatékos, vallás és meggyőződés vagy szexuális irányultság szerinti egyenlőtlenség és megkülönböztetés továbbra is létezik az EU-ban, jelentős költségeket okozva az egyes érintett férfiaknak és nőknek, valamint az európai társadalom egészének;
2. a szegénység és a társadalmi kirekesztés az esélyegyenlőség komoly akadályát képezik;
3. amint azt egy nemrégiben közzétett Eurobarometer-felmérés kiemelte, a megkülönböztetés elleni jogszabályok továbbra sem eléggé közismertek, és az EU-ban az embereknek csak egyharmada van tisztában jogaival, amennyiben megkülönböztetés vagy zaklatás áldozataivá válik;

⁽¹⁾ HLL 315., 2006.10.24., 1. o.

4. az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i 771/2006/EK határozata⁽¹⁾ az Esélyegyenlőség mindenki számára európai évről (2007) – az igazságos társadalom irányában lehetőséget teremtett arra, hogy megújítsák az olyan Európáról szóló közös elképzeléseket, ahol mindenki megkülönböztetésmentes életet élhet, valamint arra, hogy újra megerősítsék, hogy az esélyegyenlőség teljes megvalósítása létfontosságú Európa és az európaiak gyarapodása, kohéziója, fellendülése és jóléte szempontjából;
5. az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „A fogyatékos mutatók harmonizációja az európai politikák nyomon követésének eszközeként” című véleménye hangsúlyozza, hogy a fogyatékos területén európai szintű megbízható és koherens mutatókat kell meghatározni annak érdekében, hogy a fogyatékos személyek számára egyre inkább valósággá válhasson az esélyegyenlőség, és hogy a tagállamok között megvalósulhasson a legjobb gyakorlatok cseréje, mivel a kezdeményezések hatékonysága így mérhetővé válik.

Üdvözölve a következőket:

- az érintettek különösen aktívan és nagy számban vettek részt a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség európai évében (2007, a továbbiakban: az európai év), amelyet több száz fellépés szolgált, mint például tájékoztató, népszerűsítő és oktatási kampányok, a vállalkozásoknak az innovatív sokszínűségi politikák kialakításáért odaítélt díjak, zenei és ifjúsági fesztiválok, képzési programok, felmérések és tanulmányok, amelyekre az egyenlőség megvalósítása érdekében Európa szerte sor került, és amelyek bevonták a központi, regionális és helyi kormányzatokat, az esetlegesen megkülönböztetésnek és egyenlőtlen bánásmódnak kitett személyek érdekeinek védelmével és képviselőivel foglalkozó szervezeteket, iskolákat, vállalkozásokat, szakszervezeteket, az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervezetet és számos helyi szintű szervezetet;
- az egyének, a civil társadalom, a kormányok és közigazgatások, az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervezetek és az európai intézmények általi szilárd elkötelezettséget, amely a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőséget ünnepelték 2007 során, és amelyet az európai év kulcsfontosságú célkitűzései – jogok, képviselő, elismerés és tisztelet – végrehajtása során tanúsítottak;
- a nemzeti végrehajtó szervek létrehozását és az európai év végrehajtására vonatkozó nemzeti stratégiák és prioritások elfogadását valamennyi részt vevő országban, amelyek most először terjedtek ki a megkülönböztetés valamennyi, a 13. cikkben foglalt alapjára;
- a megkülönböztetés elleni küzdelemben az európai év során részt vevő közintézmények, politikai döntéshozók és az érintettek közötti megújított párbeszédet, amely a 2007. januári egyenlőségi csúcstalálkozónak és a nemzeti szinten létrehozott azon mechanizmusoknak köszönhető, amelyek a civil társadalommal és az egyéb érintettekkel való – a nemzeti stratégiáknak az európai évre tekintettel való tervezésével, végrehajtásával és nyomon követésével kapcsolatos – rendszeres konzultációt és szoros együttműködést célozzák;
- a nemzeti szinten a civil társadalmi szervezetek és egyéb kulcsfontosságú érintett szereplők közötti, „a megkülönböztetés alapjainak összefüggéseiről” szóló párbeszédet, amelyet az európai évre szóló nemzeti stratégiák tervezése, végrehajtása, nyomon követése és értékelése során folytattak, továbbá az európai szintű rendszeres véleménycserét;
- a megkülönböztetés valamennyi alapjának egyenlő súlyú kezelését az európai év keretében végzett tevékenységek során;
- az Equinet-nek, az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervek európai hálózatának létrehozását, amely a szakértelem megosztásán, a képzésen és szakmai támogatáson keresztül javítani fogja e szervezetek a független feladataik ellátására vonatkozó képességeit, és segítségükre lesz abban, hogy hozzájárulhassanak az egyenlőséget előmozdító jogszabályok hatékony végrehajtásához szükséges intézményi változásokhoz, és támogathassák az európai intézmények és az egyenlőséggel foglalkozó szakosított szervezetek közötti párbeszédet;
- a fogyatékkal élők jogairól szóló ENSZ-egyezménynek⁽²⁾ a Közösség és a tagállamok nagy része általi aláírását, amelyet a fogyatékosokkal összefüggő kérdésekkel foglalkozó 2007. júniusi informális miniszteri találkozón⁽³⁾ elért, az ENSZ-egyezmény koherens és összehangolt európai végrehajtására vonatkozó konszenzus követett.

Megállapítva, hogy:

- az egyenlőséggel kapcsolatos politikák alapvető fontosságú eszközök a társadalmi kohézió, gazdasági növekedés, a jólét és a versenyképesség, és ezáltal a növekedésre és foglalkoztatásra irányuló lisszaboni stratégia megvalósítása szempontjából;
- a 13. cikk alapján eddig elfogadott, az egyenlő bánásmód elvét végrehajtó három irányelv a következő: a faji vagy etnikai származáson alapuló, a foglalkoztatás, az áruhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, az oktatás és szociális védelem területén megvalósuló megkülönböztetéssel foglalkozó 2000/43/EK tanácsi irányelv⁽⁴⁾; a megkülönböztetés valamennyi egyéb alapról szóló 2000/78/EK tanácsi irányelv⁽⁵⁾, amely a foglalkoztatás és munkavégzés területén a valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultáson alapuló megkülönböztetéssel foglalkozik, valamint az áruhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutás területén a nem alapuló megkülönböztetéssel foglalkozó 2004/113/EK tanácsi irányelv⁽⁶⁾;

⁽²⁾ <http://www.un.org/esa/socdev/enable>

⁽³⁾ Berlin, 2007. június 11.

⁽⁴⁾ HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

⁽⁵⁾ HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

⁽⁶⁾ HL L 373., 2004.12.21., 37. o.

⁽¹⁾ HLL 146., 2006.5.31., 1. o.

3. annak érdekében, hogy az egyenlőséget valóban el lehessen érni a gyakorlatban is, a jogszabályokat jobban kell tudatosítani és végrehajtásukat javítani kell, az esélyegyenlőséget pedig érvényesíteni kell;
 4. amint azt a 2007 januárjában a Tanács német elnöksége alatt tartott egyenlőségi csúcstalálkozó és az európai év 2007 novemberében a portugál elnökség alatt tartott záró konferenciája is bebizonyította, az érintett európai szintű kulcsfontosságú szereplők és politikai döntéshozók közötti párbeszéd, információcsere és a legjobb gyakorlatok cseréje értékes hozzájárulást jelent az esélyegyenlőség előmozdításához;
 5. létfontosságú, hogy a faji vagy etnikai származás, vallás vagy meggyőződés, fogyatékoság, életkor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés elleni küzdelmet célzó fellépések során vegyék figyelembe azt, hogy a férfiak és nők különböző módon tapasztalják meg a megkülönböztetést;
 6. a megkülönböztetés veszélyének kitett csoportok társadalomban való részvételének erősítése, valamint a férfiak és nők kiegyensúlyozott részvétele kulcsfontosságú kérdések az esélyegyenlőség megvalósítása során; csakúgy, mint a megkülönböztetés elleni küzdelmet célzó fellépésekben való részvételük;
 7. a sokszínűség mind az európai társadalmakat, mind az egyént érintő előnyeit ki kell emelni a nemre, faji vagy etnikai származásra, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékoságra, életkorra vagy szexuális irányultságra tekintet nélkül valamennyi ember által megtehető pozitív hozzájárulás révén;
 8. létfontosságú, hogy felszámolják az erőszakot, előítéleteket és sztereotípiákat, hogy előmozdítsák a társadalom minden tagja, különösen a fiatalok közötti jó kapcsolatokat, és hogy előmozdítsák és terjesszék a megkülönböztetés elleni harc alapjául szolgáló értékeket;
 9. a megkülönböztetésre és egyenlőségre vonatkozó adatok gyűjtése alapvető fontosságú eszköz egyrészt azon megkülönböztetéssel kapcsolatos problémák típusainak és terjedelmének megfelelő értékeléséhez, amelyekkel az egyén szembeesül, másrészt a szakpolitikák tervezéséhez, kiigazításához, nyomon követéséhez és értékeléséhez;
 10. az európai év rávilágított a többszörös megkülönböztetésből eredő még nagyobb nehézségekre;
 11. a megkülönböztetés a részvétel és a forrásokhoz való hozzáférés megakadályozása révén szegénységhez és társadalmi kirekesztettséghez vezet;
 12. számos roma szembeesül olyan súlyos helyzettel, amelyet etnikai származásán alapuló megkülönböztetés és társadalmi kirekesztés jellemez;
 13. az etnikai kisebbségek társadalmi és munkaerő-piaci integrálásával foglalkozó magas szintű szakértői csoport várhatóan az európai év végén benyújtja ajánlásait;
 14. a további előrehaladást hatékonyabban lehet elérni, ha az integráció strukturális és fizikai korlátait felszámolják. A megkülönböztetés által fenyegetett személyek munkaerő-piaci részvételét és maradéktalan munkaerő-piaci integrációját – és ezáltal társadalmi integrációját is – előmozdító intézkedésekhez többek között a strukturális alapokon keresztül lehet forrásokat biztosítani;
 15. a média kulcsszerepet játszik az előítéletek és a sztereotípiák elleni küzdelemben és ezáltal a mindenkit megillető esélyegyenlőség előmozdításában;
 16. a vállalatok egyre inkább felismerik, hogy a sokszínű munkaerő jelentős előnyöket kínál;
 17. az Európai Parlament és a civil társadalom felszólítottak arra, hogy a megkülönböztetés elleni jogi védelmet a foglalkoztatáson és a munkán kívüli területekre is terjesszék ki.
- Felkéri a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy hatáskörüknek megfelelően:
1. biztosítsák a megkülönböztetés elleni és a nemek közti egyenlőséget előmozdító jogszabályok teljes körű és eredményes végrehajtását, valamint értékelésüket;
 2. a munkaerőpiacon és azon kívül is fokozzák a nem, faj, etnikai hovatartozás, vallás és meggyőződés, fogyatékos, életkor vagy szexuális irányultság szerinti megkülönböztetés megelőzése és az ilyen megkülönböztetés elleni küzdelem terén tett erőfeszítéseket;
 3. e jogszabályokat illetően javítsák a közvélemény, az érdekeltek és a döntéshozók tájékoztatását és növeljék azok tudatosságát, továbbá különféle tájékoztató és a tudatosság növelésére szolgáló eszközök és módszerek kialakításával, illetve terjesztésével mozdítsák elő a mindenkit megillető esélyegyenlőségből fakadó előnyöket;
 4. építsenek az európai év során kialakított kormányzási mechanizmusokra, és folytassák a politikai döntéshozók közötti konstruktív, uniós szintű párbeszédet az „Egyenlőség Csúcstalálkozók” előkészítése és az azokat követően teendő intézkedések érdekében;
 5. teljes mértékben vonják be a civil társadalmat – beleértve a megkülönböztetés által fenyegetett személyeket képviselő szervezeteket, a társadalmi partnereket és az érdekelt feleket – a megkülönböztetés megelőzését, valamint az egyenlőséget és az esélyegyenlőséget előmozdítását szolgáló politikák és programok tervezésébe;

6. gondoskodjanak arról, hogy az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szakosodott szervek önálló funkcióikat minél hatékonyabban tudják ellátni, azáltal, hogy – a nemzeti költségvetés korlátainak figyelembevételével – biztosítják számukra a szükséges anyagi és emberi erőforrásokat, hogy az említett szervek megfelelően, időben és hatékonyan tudjanak reagálni a megkülönböztetéssel kapcsolatos panaszokra, támogatni tudják az áldozatokat, és aktívan hozzá tudjanak járulni a teljes egyenlőség gyakorlati megvalósulásához;
7. biztosítsák, hogy a megkülönböztetés elleni küzdelem és az egyenlőség kérdése fontos szerepet kapjon a strukturális alapok, az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap, a növekedésről és a foglalkoztatásról szóló integrált iránymutatások, valamint a szociális védelemmel és a társadalmi beilleszkedéssel kapcsolatos célkitűzések végrehajtása során;
8. a jogszabályok kialakítása, valamint a politikák és a támogatási programok nyomon követése és értékelése során messzemenően vegyék figyelembe a többszörös megkülönböztetésből eredő specifikus problémákat;
9. maradéktalanul használják ki a pozitív megkülönböztetés nyújtotta lehetőségeket a fennálló egyenlőtlenségek leküzdése és a teljes egyenlőség gyakorlati megvalósulása érdekében, különösen az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való hozzáférés tekintetében;
10. gyűjtsenek statisztikai adatokat (lehetőleg nemek szerinti bontásban, és amennyiben szükséges, névtelenül), mivel ez kulcsfontosságú eszközként szolgál az esélyegyenlőségi, illetve a többszörös megkülönböztetés elleni küzdelemre irányuló politikák és programok kialakításának és nyomon követésének javításában, és vonjanak be más szereplőket is az egyenlőségre vonatkozó adatok gyűjtésébe; az Eurostat és a pekingi cselekvési platform keretében gyűjtött adatokat teljes mértékben fel kell használni;
11. fokozzák a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktum, a nők és a férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó, a 2006–2010 közötti időszakra szóló bizottsági ütemterv, valamint a pekingi nyilatkozat és cselekvési platform végrehajtására irányuló erőfeszítéseiket, oly módon, hogy konkrét intézkedéseket fogadnak el, és a nemek közti egyenlőség kérdését a politikai folyamat valamennyi szakaszába – úgymint tervezés, végrehajtás, nyomon követés és értékelés – beépítik, előmozdítandó a nők és férfiak közötti egyenlőséget;
12. folytassák és erősítsék meg azt a gyakorlatot, hogy a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos kérdéseknek valamennyi releváns szakpolitikában helyet adnak, figyelembe véve a fogyatékkal élő személyek esélyegyenlőségére vonatkozó európai cselekvési terv egymást követő szakaszait, valamint mozdítsák elő olyan összehangolt mutatók és mennyiségi célkitűzések meghatározását, melyek segítségével nyomon lehet követni az e téren elért előrehaladást;
13. továbbra is segítsék elő a nők és férfiak egyenlő részvételét a döntéshozatali folyamatban valamennyi szinten, valamint a megkülönböztetés által fenyegetett csoportok társadalmi integrációját;
14. folytassák a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény aláírási, megkötési és megerősítési folyamatát;
15. a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtása során alakítsanak ki együttműködést a közös kihívások leküzdése és közös megoldások kidolgozása érdekében, a fogyatékkal élőkre vonatkozó statisztikák és a részvételi mutatók tekintetében is;
16. mozdítsák elő a romák emberi jogainak érvényesítését, gyorsítsák fel társadalmi integrációjukat és küzdjenek az őket sújtó megkülönböztetés minden formája ellen;
17. ítélik el határozottan a homofóbia minden formáját, és szólítsanak fel a kérdés további figyelemmel kísérésére és kutatására, melyben elsősorban az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének kell részt vennie;
18. ítélik el határozottan a rasszizmus és az idegengyűlölet minden formáját, és fokozzák a kérdés figyelemmel kísérését és kutatását, melyben elsősorban az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének kell részt vennie;
19. ítélik el határozottan a vallás vagy világnézet alapján való megkülönböztetés minden formáját, és tegyenek meg minden szükséges intézkedést ezek megakadályozása érdekében;
20. ösztönözzék a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét és Európai Unió Alapjogi Ügynökségét – mint a nemek közti egyenlőség előmozdítása a megkülönböztetés elleni küzdelem terén folytatott uniós tevékenységek támogatására felszólított két ügynökséget – hogy játszanak aktív szerepet az európai év kulcsfontosságú célkitűzéseinek folytatása érdekében teendő lépésekhez, és használják fel az európai év során végzett tanulmányokat és az év eredményeit;
21. továbbra is mozgósítsanak minden, többek között a strukturális alapok keretében rendelkezésre álló olyan eszközt, amely elősegíti a megkülönböztetés által sújtott emberek maradéktalan munkaerő-piaci és társadalmi integrációját;
22. tegyenek megfelelő intézkedéseket a Progress program által nyújtott valamennyi lehetőség kihasználása érdekében;
23. mozdítsák elő még jobban a munkaerő sokszínűségét, valamint támogassák és ösztönözzék a megfelelő vállalati eszközök, például önkéntes charták kialakítását;

24. fokozzák a sokszínűséget és javítsák az esélyegyenlőség érvényesítését az uniós és a nemzeti közigazgatásban egyaránt.

Felkéri a civil társadalmat és a társadalmi partnereket arra, hogy:

1. vegyenek részt aktívan a megkülönböztetés elleni küzdelmet és az egyenlőség előmozdítását szolgáló politikák és intézkedések kialakításában, és mozdítsák elő a sokszínűséget és az esélyegyenlőséget szolgáló politikákat az állami és a magán-szervezetekben csakúgy, mint a vállalkozásokban;

2. tárgyalásaik során foglalkozzanak a megkülönböztetés elleni küzdelmet és a pozitív megkülönböztetést szolgáló intézkedésekkel;

3. mind nemzeti, mind európai szinten folytassák „a megkülönböztetés alapjainak összefüggéseiről” szóló párbeszédet;

4. működjenek együtt a kormányokkal és a közigazgatási szervekkel, az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervekkel és az európai intézményekkel egy olyan globális partnerség kiépítése érdekében, amelynek célja a megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelem.
